

Одночасно з прийняттям запропонованих змін до Податкового кодексу України, має бути передбачене посилення відповідальності за здійснення незаконних операцій на ринку металобрухту шляхом внесення змін до Кримінального кодексу України і Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Реалізація вказаних заходів обумовить покращення в цілому стану металургійної галузі в країні, а також надасть поштовх до її розвитку.

Список використаних інформаційних джерел

1. World Steel Association (англ.). URL: https://www.worldsteel.org/en/dam/jcr:b5e18bcb-20bc-4d87-b656-dbaabc587fb7/Whole%2520piece_2019.pdf (дата звернення: 10.01.2020).
2. Статистичний щорічник України за 2018 рік. Київ: Державна служба статистики України, 2019, Вернер І. Є. (за редакцією), 2019, 481 с.

УДК 657.92

Безручук С.Л.

к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту

Державний університет «Житомирська політехніка», м. Житомир, Україна

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ОБЛІКУ ДИСКОНТУВАННЯ ЗАБОРГОВАНОСТЕЙ У СВІТЛІ НОВОВВЕДЕНЬ ЗА П(С)БО І ПОДАТКОВИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ

В 2019 р. прийняті зміни до окремих П(С)БО, відповідно до яких необхідно проводити дисконтування абсолютно усіх довгострокових зобов'язань/дебіторської заборгованості, як тих, на які нараховуються відсотки, так і тих, на які відсотки не нараховуються. У зв'язку з нововведеннями виникло багато дискусій щодо дисконтування, зокрема зобов'язань. Адже відповідна вимога є, проте порядку застосування її немає. Отже, виникають питання щодо:

- ✓ для якої саме довгострокової заборгованості (грошової чи негрошової) необхідно визначати дисконтування;
- ✓ як визначати теперішню (дисконтовану) вартість, відсоткову ставку і проводити дисконтування;
- ✓ як вести подальший облік визнаних за теперішньою вартістю заборгованостей, зокрема, як списувати різницю між номінальною і дисконтованою вартістю, і як наведені пропозиції узгоджені з податковим законодавством?

Якщо на перші два питання можна дати відповідь, скориставшись, зокрема МСБО, або визначенням теперішньої вартості майбутніх платежів, наведеної в консультаціях податківців, яке ґрунтується на загальноприйнятій формулі, то останнє викликає багато суперечностей.

Окремі автори пропонують різницю між оцінками теперішньої вартості на поточну і попередню дати балансу (так званий дисконт) списувати на витрати/доходи, а потім різницю між оцінками на попередню і поточну дати балансу, відносити на доходи/витрати. Подібне визначення теперішньої вартості слід проводити на кожну дату балансу. У позичальника і позикодавця такі операції виглядатимуть наступним чином:

- у позичальника:

1) на дату отримання позики – дебет «Грошові кошти» кредит «Довгострокові зобов'язання» – за вартістю позики; одночасно, дебет «Довгострокові зобов'язання» кредит «Доходи» – на суму дисконту;

2) на дату балансу – дебет «Довгострокові зобов'язання» кредит «Доходи» – на суму дисконту – при зміні теперішньої вартості і перегляду суми заборгованості; одночасно, дебет «Витрати» кредит «Довгострокові зобов'язання»;

- у позикодавця:

1) на дату надання позики – дебет «Довгострокова дебіторська заборгованість» кредит «Грошові кошти» – за вартістю позики; одночасно, дебет «Витрати» кредит «Довгострокова дебіторська заборгованість» – на суму дисконту;

2) на дату балансу – дебет «Витрати» кредит «Довгострокова дебіторська заборгованість» – на суму дисконту – при зміні теперішньої вартості і перегляду суми заборгованості; одночасно, дебет «Довгострокова дебіторська заборгованість» кредит «Доходи».

Вважаємо, що так вести облік не можна з огляду на Податковий кодекс України. Наведені вище пропозиції щодо дисконтування довгострокових зобов'язань/дебіторської заборгованості безпосередньо пов'язані з обчисленням фінансового результату. А саме, безпосередньо впливають на об'єкт оподаткування податком на прибуток. Відповідних же коригувань щодо дисконтування податкове законодавство не передбачає. Отже, дохід у позичальника від різниці між номінальною вартістю позики та її дисконтованою вартістю, яка потрапить до фінансового результату, визначеного за правилами бухгалтерського обліку, буде доходом і для податку на прибуток. А в наступних звітних періодах, призведе до зменшення оподатковуваного прибутку, і відповідно, об'єкту оподаткування. Тобто необхідно спочатку сплатити податок, а потім суму зменшувати. Протилежна ситуація виникає у позикодавця: спочатку – збільшення об'єкту оподаткування, а потім його зменшення. Крім того, ситуація стає ще гіршою, якщо в наступних звітних датах буде зменшуватись/збільшуватись теперішня вартість. Виникає фіскальний дисбаланс.

На нашу думку, дійсно дисконтування теперішньої вартості робить звітність інформативнішою з точки зору її користувачів. Оскільки подібна оцінка дозволяє визначити реальний стан справ по заборгованостях суб'єкта господарювання. Проте, це не має впливати на об'єкт оподаткування податком на прибуток. Пропонуємо суми дисконтування відображати на окремому субрахунку рахунків

заборгованостей. Відповідно і для звітності передбачити рядки щодо дисконтування. Облік виглядатиме наступним чином:

- у позичальника:

1) на дату отримання позики – дебет «Грошові кошти» кредит «Довгострокові зобов'язання» – за теперішньою вартістю; одночасно, дебет «Грошові кошти» кредит «Дисконт за довгостроковими зобов'язаннями» – на суму дисконту;

2) на дату балансу: дебет «Дисконт за довгостроковими зобов'язаннями» кредит «Довгострокові зобов'язання» – списання дисконту;

- у позикодавця:

1) на дату надання позики – дебет «Довгострокова дебіторська заборгованість» кредит «Грошові кошти» – за вартістю позики; одночасно, дебет «Дисконт за дебіторською заборгованістю» кредит «Грошові кошти» – на суму дисконту;

2) на дату балансу – дебет «Довгострокова дебіторська заборгованість» кредит «Дисконт за дебіторською заборгованістю».

В такому разі облік дисконтування не впливатиме на об'єкт оподаткування податком на прибуток, водночас, користувачі зможуть бачити реальні показники діяльності підприємства.

УДК 657.334.5

Вакаров В.М.

к.е.н, доцент, доцент кафедри обліку і аудиту,

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород, Україна

Вакарова Б.В.

старший викладач кафедри обліку і аудиту

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород, Україна

ОБЛІКОВА ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ ОЦІНКИ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Значне місце в сучасних умовах розвитку економіки України має діяльність суб'єктів підприємницької діяльності (надалі – СПД). Важливим аспектом наукового дослідження є проблема створення облікової інформації для ефективного управління ними. Його метою є отримати конкретний позитивний результат, якого намагається досягти менеджмент підприємства у своїй діяльності.

Основним нормативно-правовим документом у напрямі діяльності суб'єктів підприємницької діяльності є Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва» від 22.03.2012 р. № 4618-VI [1]. Тому автори зосереджують свою увагу саме на дослідження питань обліку та створення облікової інформації для здійснення об'єктивної оцінки діяльності СПД.